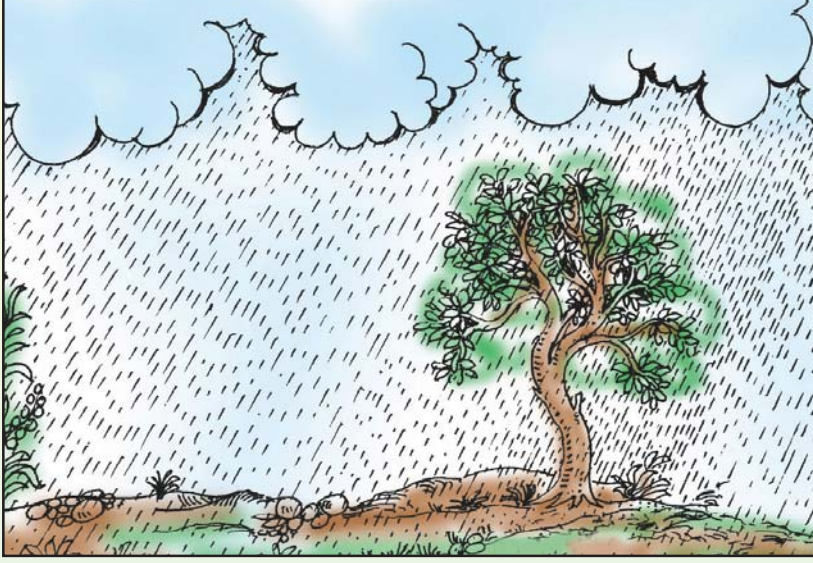

मेघो वर्षति
प्रवहति नीरम् ।
तुष्यति कृषिकः
गच्छति गोष्ठम् ॥

नयति च वृषभं
हलमपि वहति ।
कर्षति क्षेत्रं
वपति च बीजम् ॥
रोहति सस्यं
फलति प्रकामम् ।
भवति समृद्धिः
मनुकुलवृद्धिः ॥

श्री महाबलेश्वरभट्टः

Glossary

वर्षति is raining प्रवहति is flowing तुष्यति is satisfying कृषिकः farmer गोष्ठम् cattleyard वृषभः bullock कर्षति is ploughing क्षेत्रम् farm वपति is sowing रोहति is growing सस्यम् grain प्रकामम् as wished

विशेष

मेघो वर्षति - मेघः वर्षाति
हलमपि - हलम् अपि

Exercise

1. Pronounce the following words orally :

प्रवहति, गोष्ठम्, कर्षति, प्रकामम्, समृद्धिः, मनुकुलवृद्धिः ।

2. Answer the following questions in Sanskrit :

- (1) नीरं कदा प्रवहति ?
- (2) प्रसन्नः कृषकः कदा गोष्ठं गच्छति ?
- (3) कृषकः बीजं कुत्र वपति ?

3. Find out the action-verb forms point and write them. Follow the illustration :

वर्षति प्रवहति

_____, _____, _____, _____
_____, _____, _____, _____

4. Complete the following lines :

- (1) मेघो वर्षति _____ गच्छति गोष्ठम् ।
- (2) रोहति सस्यं _____ मनुकुलवृद्धिः ॥

5. Sing the poem with correct pronunciation and gestures :

6. Write four sentences dictated by your teacher, from the poem :

Activity

- (1) Visit the farm during the rainy season and narrate your experience in the class.
- (2) Go to library and find out the rain songs on rain. Write them and sing them.
- (3) Make a list of the on songs rain sung in your village.
- (4) Sing this poem in group and individually.

ज्ञातव्यम्

- श्रावणमासस्य पूर्णिमा रक्षाबन्धनेन सह संस्कृतदिवसरूपेण अपि मन्यते ।
- रामायणम् तथा महाभारतम् अस्माकम् आर्षमहाकाव्यरूपेण प्रसिद्धे ।
- युरोपखण्डे संस्कृतभाषायाः अध्ययनस्य प्रारम्भं विलियमजोन्समहोदयः अकरोत् ।